

Θέματα

ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Τριμηνιαία περιοδική έκδοση για την εκπαίδευση
ΤΕΥΧΟΣ 68, ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2015, ΤΙΜΗ € 5.00

- Σχολική Ένταξη στην Ιταλία
- Υποστήριξη Μονόγλωσσων και Δίγλωσσων Μαθητών με Δυσλεξία
- Η Συνεκπαίδευση των Μαθητών με Σύνδρομο Down
- Χρήση Λογισμικού Η/Υ σε Άτομα με Νοητική Καθυστέρηση
- Αδέλφια Παιδιών με Αυτισμό
- 8^ο Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο Ειδικής Αγωγής του Π.Ε.Σ.Ε.Α.

Θέματα **ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΚΑΙ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΚΩΔΙΚΟΣ 035018

Διεύθυνση: Γούναρη 21-23,
185 31 Πειραιάς
Τηλ.-Fax: 2651048830, 210 5731768
Κιν.: 6977244295, 6977743862
e-mail: ds_pesea@yahoo.gr
http://www.pesea.gr

Ιδιοκτήτης: Π.Ε.Σ.Ε.Α.
Εκδότης: Μηνάς Ευσταθίου

Συντακτική Επιτροπή
Μηνάς Ευσταθίου: 6977244295
Άννα Τηλιακού: 6932942156
Λευτέρης Ρασιδάτος: 6977743862
Γιώργος Κ. Γαλάνης: 210 4954478
Ελένη Περιστερή: 6974706370

Κριτική Επιτροπή Άρθρων
Γιώργος Τσιτάκαλος
Λάμπρος Σταύρου
Σπύρος Σούλης
Μαρία Δροσινού

Διευθυντής Έκδοσης: Μηνάς Ευσταθίου
Επιμέλεια: Μηνάς Ευσταθίου, Μαρίνος Παρασκευόπουλος
Φωτογραφία: Αρχείο Π.Ε.Σ.Ε.Α.

Στοιχειοθεσία: Ιωάννα Τσίκα
Εκτύπωση: Γεώργιος Μυλωνάς & ΣΙΑ Ο.Ε.

Συνεργασίες - Συνδρομές
Προς: • e-mail: ds_pesea@yahoo.gr
• Μηνά Ευσταθίου, Απελευθερώσεως 14,
453 32 - Ιωάννινα, 6977244295
• Γιώργο Γαλάνη, Χαριλάου Τρικούπη 85,
181 20 - Κορυδαλλός, 6944126716
• Π.Ε.Σ.Ε.Α., Τ.Θ. 80497, 18510 - Πειραιάς

Συνδρομή ενός έτους (4 τεύχη):
Μέλη ΠΕΣΕΑ & Συνδρομητές Περιοδικού: € 20.00
Όργανισμοί, Σύλλογοι, ΝΠΔΔ κ.λπ.: € 30.00

• Με κατάθεση στην **ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ -**
Αρ. Λογ. 359/904078-15

• Με ταχυδρομική επιταγή **ΕΛ.ΤΑ.**
(και την ένδειξη «για Μέλος» ή «για Περιοδικό»,
Ονοματεπώνυμο, Διεύθυνση, Τηλέφωνο)

Κάθε ενυπόγραφο άρθρο εκφράζει τις απόψεις
του συγγραφέα ο οποίος και βαρύνεται
αποκλειστικά τόσο για την ερευνητική
δεοντολογία, την επιστημονικότητα και εγκυρότητα
των θέσεων όπως αυτές παρουσιάζονται,
όσο και για τη γλώσσα που χρησιμοποιεί.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σημείωμα του Διευθυντή Έκδοσης	1
Σχολική Ένταξη στην Ιταλία	3
Υποστήριξη Μονόγλωσσων και Δίγλωσσων Μαθητών με Δυσλεξία	20
Ψυχοκινητικό Πρόγραμμα με Στοιχεία Θεατρικού Παιχνιδιού	34
Η Συνεκπαίδευση των Μαθητών με Σύνδρομο Down	46
Οικογένεια & Διαταραχές Άγχους σε Παιδιά και Εφήβους	55
Γεροντική Άνοια και Άσκηση	62
Χρήση Λογισμικού Η/Υ σε Άτομα με Νοητική Καθυστέρηση	71
Αδέλφια Παιδιών με Αυτισμό	76
Ελληνική Γλώσσα και Μουσική	90
Παιδαγωγικές Παρεμβάσεις για Παιδιά με Ε.Ε.Α.	99

Π.Ε.Σ.Ε.Α.

Τακτική Γενική Συνέλευση του Π.Ε.Σ.Ε.Α.	105
Πρόσκληση Ενδιαφέροντος για το 8 ^ο Συνέδριο του Π.Ε.Σ.Ε.Α.	107
Εκδήλωση Ενδιαφέροντος για το 8 ^ο Συνέδριο του Π.Ε.Σ.Ε.Α.	109
Δελτίο Τύπου του Π.Ε.Σ.Ε.Α. για το Σχέδιο Νόμου	110
Ανανέωση Συνδρομών για το Έτος 2015	112

ΑΝΑΞΙΟΠΙΣΤΑ ΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΣΤΟΝ ΔΥΤΙΚΟ ΚΟΣΜΟ – ΚΑΤΑΠΙΣΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΤΙΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΑ ΣΤΗΝ ΑΦΡΙΚΗ - ΑΣΙΑ

Η αυξανόμενη απόσταση, μεταξύ προγραμματικού πολιτικού λόγου και πραγματικότητας (αδυναμία παραγωγής δίκαιων θεσμών/νόμων και εφαρμογής κοινωνικών πολιτικών), συμβάλλει στην απώλεια του ηθικού ερείσματος των δυτικών πολιτικών συστημάτων και της ικανότητά τους να κτίσουν ένα συνεκτικό όραμα για το μέλλον, ικανό να δικαιολογεί τις πολιτικές αποφάσεις και πράξεις τους. Όταν το μόνο που απομένει είναι το ένδυμα της ηθικής, οι πολίτες βιώνουν καθημερινά ένα διαβρωτικό σοκ από το βομβαρδισμό άδικων νομοθετικών και πολιτικών μέτρων που υπαρπάζουν το βίος τους και την αξιοπρέπειά τους. Απέναντι σε αυτήν την ωμή πραγματικότητα οι πολίτες αντιλαμβάνονται, γιατί γίνονται θύματα αυτής της οικονομικής εκμετάλλευσης από τους εκφραστές αυτών των βάρβαρων κυνικών πολιτικών. Αυτό που απομένει είναι η εντύπωση ότι πρόκειται για διαβρωμένους/διεφθαρμένους μηχανισμούς, οι οποίοι επιδίδονται σε μια ακατάπαυστη λήψη αποφάσεων, χωρίς δισταγμό και έλεος, εις βάρος ευρύτερων λαϊκών στρωμάτων καταστρέφοντας τον κοινωνικό ιστό της Ελλάδας σε όλα τα επίπεδα: της οικογένειας, του πολιτισμού, της παιδείας, της υγείας, της προστασίας των πολιτών – των ευπαθών κοινωνικών ομάδων – των αναπήρων.

Από την άλλη στις χώρες της Αφρικής και της Ασίας: η φτώχεια, ο υποσιτισμός, οι θανατηφόρες μεταδοτικές ασθένειες κ.λπ. συμβάλλουν στην εδραίωση διεφθαρμένων πολιτικών συστημάτων -παρακρατικών και παραστρατιωτικών μηχανισμών- τα οποία εκμεταλλεύονται το θρησκευτικό φανατισμό σπέρνοντας τον τρόμο και το θάνατο στις καθυποταγμένες και ανελεύθερες κοινωνίες τους.

Αυτή η αποστασιοποίηση που εδραιώνεται στο δυτικό κόσμο και επιβλήθηκε εντονότερα στις χώρες της Αφρικής και της Ασίας είναι αποτέλεσμα της κυριαρχίας της νεοφιλελεύθερης ιδεολογίας. Οι εκφραστές της νεοφιλελεύθερης ιδεολογίας επαναλαμβάνουν διαρκώς στους εργαζόμενους ότι «δεν έχουν τίποτα να περιμένουν από τον εργοδότη τους, που μπορεί ανά πάσα στιγμή να τους αντικαταστήσει, εφόσον κρίνει ότι οι δεξιότητές τους δεν συνάδουν με τους στόχους της επιχείρησης, οι οποίοι τελούν υπό συνεχή επαναδιαπραγματεύση».

Τα τελευταία χρόνια οι διαδικασίες δημιουργίας μιας διαρκούς αίσθησης επισφάλειας και απαξίωσης των δεξιοτήτων τείνουν να γενικευτούν. Έχοντας ξεκινήσει από τα κατώτερα κλιμάκια της ιεραρχίας, πλήττουν πλέον τα μεσαία στελέχη και έχουν αρχίσει να αγγίζουν και την ηγεσία των επιχειρήσεων. Τα ίδια συμβαίνουν και στο Δημόσιο τομέα με το νόμο 3848/2010 της Διαμαντοπούλου, το νόμο 4024/2011 της Κυβέρνησης Παπαδήμου (Νέας Δημοκρατία και ΠΑΣΟΚ) με το κούρεμα μισθών –πάγωμα της βαθμολογικής εξέλιξης μέσα από μια άδικη γραφειοκρατική αξιολόγηση και τέλος με το Προεδρικό Διάταγμα 152/2013 για την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών -της Κυβέρνησης Σαμαρά/Βενιζέλου. Κανένα έλεος και καμιά παρηγοριά για τους εργαζόμενους. Το μήνυμα σαφέστατο και τρομοκρατικό: «Κανείς δεν είναι ασφαλής. Αναδιαρθρώσεις και περικοπές προϋπολογισμών τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο τομέα για να μπορούν να καταστήσουν άχρηστο από τη μια στιγμή στην άλλη οποιοδήποτε εργαζόμενο και εργαζόμενη.

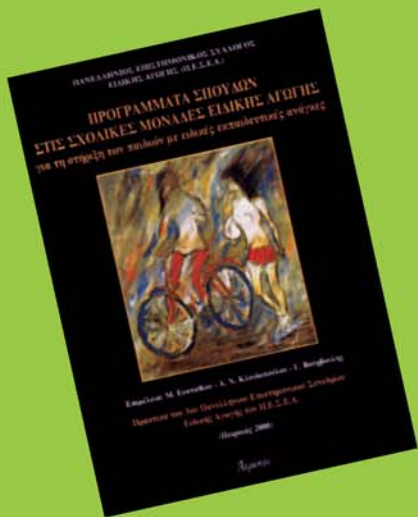
Η γενίκευση της ανασφάλειας συνοδεύεται από τη αυξανόμενη και διαρκή κατάργηση των παραδοσιακών ιεραρχικών δομών και σχημάτων στη Δημόσια Διοίκηση και στις επιχειρήσεις στον ιδιωτικό τομέα, τα οποία αφήνουν στη θέση τους σε μια προσέγγιση της εργασίας με μεγαλύτερη προσωπική εμπλοκή και γνώση του αντικειμένου. Τα στελέχη ενός οργανισμού οφείλουν να επενδύσουν προσωπικά, να είναι αυτόνομα, να παίρνουν ατομικές αποφάσεις και πρωτοβουλίες. Ατομισμός και μοντερνισμός παντού, ακόμα και στο στρατό η εκτέλεση των εντολών δεν αρκεί: πρέπει οι στρατευμένοι να είναι δημιουργικοί, να αισθάνονται μέρος του όλου. Έτσι προκύπτει το εξής παράδοξο: «πώς μπορεί κανείς να απαιτήσει πίστη στον εργοδότη κράτος/εργοδότη ιδιώτη, όταν αυτός δεν είναι φορέας ενός οράματος άξιου μεγάλων θυσιών, αλλά αντιθέτως, διακηρύσσει τη βούλησή του να επωφελείται κάθε στιγμή, χωρίς περιορισμούς, των δυνατοτήτων ενός αναλώσιμου ανθρώπινου δυναμικού;»

Σήμερα οι αντιφάσεις μεταξύ συμμετοχής και αντιπροσώπευσης, μεταξύ αντιπροσώπευσης και υπακοής, οξύνονται στο πλαίσιο της νεότερης ιδιότητας του Πολίτη και έτσι η διαφορική σχέση των εξεγερμένων και της πολιτειακής συγκρότησης μετατοπίζεται κυρίως στη λειτουργία των συστημάτων εκπαίδευσης. Στην Ελλάδα στις 25 Ιανουαρίου 2015 διεξάγονται γενικές εκλογές για την ανάδειξη των 300 νέων Βουλευτών της ΒΟΥΛΗΣ των ΕΛΛΗΝΩΝ και προφανώς της νέας Ελληνικής Κυβέρνησης. Το πολιτικό διακύβευμα είναι τεράστιο. Από τις δημοσκοπήσεις φαίνεται να υπερισχύουν οι αντιμνημονιακές δυνάμεις και ότι ο Ελληνικός Λαός θα δώσει την ευκαιρία στον Συνασπισμό Ριζοσπαστικής Αριστεράς να κυβερνήσει και να εφαρμόσει ένα δημοκρατικό και φιλολαϊκό πρόγραμμα για να ανακουφιστούν οι λαϊκές μάζες από τα βάρβαρα οικονομικά μνημονιακά μέτρα και ταυτόχρονα να αποκατασταθεί η Συνταγματική και Δημοκρατική Νομιμότητα. Ο ΣΥ.ΡΙΖ.Α. θεωρεί το δημόσιο σύστημα εκπαίδευσης θεμελιώδες δημοκρατικό κεκτημένο και βασική προϋπόθεση για τον εκδημοκρατισμό της ιδιότητας του Πολίτη.

Το Ελληνικό «αστικό κράτος» ή αλλιώς η Ελληνική αστική κοινοβουλευτική **Δημοκρατία**, μέχρι και το 2009 συνδύαζε την πολιτική αντιπροσώπευση με τη μαζική εκπαίδευση, δηλαδή την «εθνική εκπαίδευση» με τις όποιες νομοθετικές ρυθμίσεις που επέτρεπαν δυνητικά τη συμμετοχή του «κοινού ανθρώπου» ή του «οποιοσδήποτε πολίτη» στον πολιτικό διάλογο, και κατ' επέκταση στην αμφισβήτηση του κρατικού μονοπωλίου εξουσίας. Στο μέτρο της αποτελεσματικότητάς του ως προς τη μείωση των ανισοτήτων συνέβαλε στην ένταξη ευαίσθητων κοινωνικών ομάδων που δεν είχαν πρόσβαση στη δημόσια σφαίρα των κοινωνικών αγαθών και συνεπώς στη θέσπιση ενός δικαιώματος στα δικαιώματα.

Όμως οι πιστωτικοί και οι εγχώριοι ολιγαρχικοί μηχανισμοί δημιούργησαν μια ιεραρχία γνώσης που είναι επίσης ιεραρχία εξουσίας, και κατόρθωσαν να καθορίζουν τη λειτουργία των σχολικών μας συστημάτων, και έτσι απόκλειαν νομίμως κάθε δυνατότητα να «αυτοδιοικηθούν» οι συλλογικότητες που σχετίζονται με το σχολείο καταστρέφοντας τη **συμμετοχική Δημοκρατία**. **Όρα να τους ανατρέψουμε!**

Σημείωμα του Διευθυντή Έκδοσης

Για την προώθηση των σκοπών του Π.Ε.Σ.Ε.Α. το Δ.Σ. προσφέρει τα τεύχη 1 έως και 50 του περιοδικού Θέματα Ειδικής Αγωγής καθώς και την αυτοτελή έκδοση των Πρακτικών του 3ου Πανελληνίου Επιστημονικού Συνεδρίου του Π.Ε.Σ.Ε.Α. αντί του ποσού των εκατόν πενήντα ευρώ (150,00€) συν δέκα ευρώ (10,00€) έξοδα αποστολής

Για την Προσφορά επικοινωνείτε στο e-mail: ds_pesea@yahoo.gr ή στα τηλέφωνα: 6977244295 (Μηνάς Ευσταθίου) και 6944126716 (Γιώργος Γαλάνης)

Η καταβολή του ποσού της Προσφοράς θα γίνεται με Ταχυδρομική Επιταγή των ΕΛ.ΤΑ.

Προς: Μηνά Ευσταθίου, Απελευθερώσεως 14, 453 32 - Ιωάννινα ή

Προς: Γιώργο Γαλάνη, Χαριλάου Τρικούπη 85, 181 20 - Κορυδαλλός

ISSN 1108-5509